РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Стара Загора

А Н А Л И З

на
здравословното състояние на децата и учениците
за учебната 2022 - 2023 г.
в Старозагорска област

Съгласно Наредба №3 от 2000 г. на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата /обн. ДВ, бр.38 от 2000 г./.

Физическо и здравословно състояние на децата

В РЗИ - Стара Загора бяха получени общо 124 анализа - бланки по образец за физическото развитие и здравословното състояние на децата от област Стара Загора /вкл. общините Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/, посещаващи детски заведения, от които 32 са от подготвителни групи към учебни заведения. Оставащите 92 са от детски заведения /ДЯ и ДГ/, което представлява над 90% от всички детски заведения. Общия брой на децата е 11338, от които от 1 до 3 години - 1887, а от 3 до 7 години – 9451. Броят на момчетата е 5784, а на момичетата – 5554. За 2022-2023 г. медицинските специалисти от детските заведения са обобщили данните за извършени профилактични прегледи на 10589 деца /93,4%/, предоставени им от личните лекари, като обхватът е с 0.6% по-голям в сравнение с данните за прегледаните деца за 2021/2022 г.

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1 - 3 г.	3 - 7 г.	Момчета	Момичета
481	11338	1887	9451	5784	5554

Физическо развитие на децата /124 анализа от детски заведения/

Физическото развитие на децата се отчита по показатели **ръст и телесна маса**. При оценката им се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата. Тези групи са съобразени със съответните норми за възраст и пол, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г.

Физическото развитие на децата през учебната 2022/2023 г. показва, че **по показател ръст** 90,7% от тях са първа група /норма/, 7.1% - втора група /разширена норма/. Децата извън нормата, които изостават от нормалния за възрастта си ръст, са 1%, а тези които изпреварват нормалния за възрастта си ръст – 1,2%. Отклоненията в сравнение с миналогодишните резултати са следните – намаление за I група /норма/ с 1%, II група /разширена норма/ - броят е увеличен с 1,1%. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,2% за тези,които изостават от нормалния за възрастта си ръст, а при тези, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст броят е намален с 0,3%.

Сборна таблица за оценка ръста на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
10278	802	119	139
90,7%	7.1%	1%	1,2%

По показател **телесна маса** разпределението по групи за областта е следното: I гр./норма/ – 88%; II гр./разширена норма/ – 8,7%; III гр./извън нормата/ – 1% /деца с много ниска телесна маса/ и 2,3% с много висока телесна маса и риск от затлъстяване. Резултатите са със следните отклонения в сравнение с миналата година: намаление в рамките на 1,9% за I гр./норма/ и увеличение с 1,2% за II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/- на децата с много ниска телесна маса броят е увеличен с 0,2%, а при тези с много висока телесна маса имаме увеличение с 0,5%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на децата

I група – норма	II група - разширена норма	III група - извън нормата	
брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X - 2S)	над (X + 2S)
9979	983	118	258
88%	8,7%	1%	2,3%

Физическа дееспособност на децата

Анализът на физическата дееспособност показва, че 95,8% от изследваните от цялата област деца /над 3 години/ са покрили нормите за съответната възраст, докато през миналата година този процент е бил 96,3%.

Цялостните данни относно физическото развитие на децата от областта са представени в съответните таблици.

Заболеваемост на децата

Обобщени данни за областта:

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, в която са отразени само новооткритите остри и хронични заболявания е видно, че при профилактичните прегледи на децата проведени от общопрактикуващите лекари са регистрирани общо 522/4,9%/ заболявания. Най-значителен дял се пада, както и през миналата година, на заболяванията на дихателната система – 320/3%/ от всички прегледани: от тях 135/42,2%/ с бронхиална астма, 98/30,6%/ с пневмонии; 43/13,4%/ с алергичен ринит; 9/2,9%/ с хроничен бронхит; 35/10,9%/ с хронични заболявания на тонзилите, аденоидни вегетации. Следват ги проблемите със зрението /нарушена рефракция и акомодация, смущения в зрението, слепота и намалено зрение/ - 56/0,5%/, психични разстройства – 24/0,2%/ - от които основната част са с детски аутизъм; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 19/0,2%/, от които с най-значителен дял е затлъстяването – 14/73,7%/ , 3 със захарен диабет и с болести на щитовидната жлеза-2; заболявания на костно-мускулната с-ма-18/0,2%/- 3 с артропатии, 9 с плоско стъпало и 6 с гръб. изкр.; заболявания на нервната система – 13/0,1%/-епилепсия – 7, ДЦП – 6; вродени аномалии – 12 /от които 5 на ССС /, заболявания на ухото и мастоидния израстък- 8-от които 3 с глухота и др. представени в съответната таблица. По нозология водеща е бронхиалната астма-135/1,3%/от всички прегледани деца; Следват пневмонията-98/0,9%/, алергичен ринит - 43/0,4%/, смущения в зрението – 43/0,4%/; хроничен тонзилит – 35/0,3%/,спец. забавяне в развитието-19/0.2%/ затлъстяване –14 / 0,2%/;хроничен бронхит-9;плоско стъпало-9; епилепсия – 7 ; ДЦП – 6;гръб.изкривявания-6 и др. представени в съответната таблица.

Диспансерно наблюдение на децата

По отношение на заболяванията, които изискват диспансерно наблюдение, съгласно Наредба №8 от 03.11.2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, резултатите за областта показват следното:

За 2022-2023 учебна година на диспансерен учет се водят 350/3,3%/ деца, за които са предоставени съответните данни. Водещи, както и през миналата година са заболяванията на дихателната система – 246/2,3%/ от всички прегледани- 193/78,5%/ с бронхиална астма, 44/17,9%/ с алергичен ринит и 9/3,6%/ с хроничен бронхит. Следват ги психичните разстройства – 32/0,3%/- от които 30 деца с ген. р-во в развитието-основно с детски аутизъм; болестите на нервната система и сетивните органи – 28/0,3%/- 11 с епилепсия, 8 с ДЦП, 4 с глухота,3 с хидроцефалия,1 с мускулна дистрофия и 1 с глаукома, вродени аномалии – 14/0,1%/- от които ВСМ – 9, болестите на кръвта и кръвотворните органи – 9 /3 с желязо-дефицитна анемия, 2 с таласемия и др./, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 6 /4 със захарен диабет/, болести на храносмилателната с-ма-4/вс.с цьолиакия/, заболявания на костно-муск.с-ма-4/2- ювенилен артрит и 2 с пауциартикуларен артрит/ и други упоменати в съответната таблица. По нозология водещо място, както и през миналата година, заема бронхиалната астма – 193/1,8%/, следвана от алергичния ринит - 44/0,4%/, детски аутизъм - 30/0,3%; епилепсията – 11/0,1%/, хроничен бронхит-9, ДЦП – 8 деца ;захарен диабет-4; глухота – 4; цьолиакия – 4, и др. включени в таблицата за диспансерно наблюдение на децата от областта.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 7 анализа от детски заведения

Данните, които са предоставени от личните лекари на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед, са за 221 деца – 100%, както и през миналата година.

Общия брой на подадените деца посещаващи детски заведения е 221. От тях на възраст от 1 до 3 години – 30, а от 3 до 7 години – 191. Броят на момчетата е 113, а на момичетата – 108.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 98,2% от тях са в I група/норма/; II гр. /разш. норма/ -1,4%; III гр./извън нормата/ - няма под нормата и 0.4% над нормата. Увличение за I група /норма/ с 3,5% .

При телесната маса – 98,2% са в I гр./норма/; 1,4% - II гр./разширена норма/; деца в III гр./извън нормата/ -няма под нормата и 0.4% над нормата. Наблюдава се увеличение за I група с 4% и намаление на децата във II група с 2,4%.

Физическа дееспособност:

96.8% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст – намаление с 3,2% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 4/1,8% / новорегистрирани заболявания-всичките с пневмония.

Диспансерно наблюдение:

Не се съобщава за диспансерни заболявания .

Община Чирпан – 10 анализа от детски заведения

Предоставените данни за проведен профилактичен преглед са за 603 деца /94,5%/. Обхвата е по-висок с 0,3% в сравнение с миналата година.

Общият брой на децата в тях е 638. От 1 до 3 г. – 56, а от 3 до 7 г. – 582. Момчетата са 324, а момичетата са 314.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 91,8% са в I гр./норма/; 4,9% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 2% под, а тези над нормата са 1,3%. Има намаление на децата в I група /норма/ с 1,4% и на тези от II група /разширена норма/ с 0,6%. Децата над нормата са се увеличили с 1%, а тези под нея също с 1%.

При телесната маса – 88,6%, са в I гр./норма/; 7,2% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 3% са над нормата за съответната възраст, а 1,2% са под нея. Наблюдава се намаление на децата в I група с 1%, а на тези от II група с 0,2%. Има увеличение с 1,8% при децата над нормата и намаление при тези под нормата с 0,6%.

Физическа дееспособност:

96,6% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. В сравнение с миналата година има увеличение с 0.3%.

Заболеваемост на децата:

Броят на всички новорегистрирани заболявания е 26/4,3%/. От тях-9/1.5%/- със заболявания на дихателната система /7 с пневмонии и по 1 с бронхиална астма и алергичен ринит/от всички прегледани ученици. Следват 4 деца аутизъм, по 2 със смущения в зрението и плоско стъпало,3 с гръб.изкр., 1 дете със затлъстяване и 5 с други.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 9/1,5%/ диспансеризирани деца. От тях – 4 с детски аутизъм 2 с бронх. астма, 1 с алергичен ринит, 1 с ДЦП и 1 с м/упредсърден септален дефект.

Община Опан – 1 анализ от детско заведение

Предоставени са данни на всичките 17 деца за извършен профилактичен преглед – 100%. Общият брой на децата е 17, като от 1-3г-няма,а от 3 до 7 години-17.

Момчетата са 6, а момичетата – 11.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 94,1% са I група /норма/ и 5,9% - II група /разширена норма/. Няма деца извън нормата. По показател телесна маса 94,1% от децата са в I гр./норма /, 5,9% са във II гр./разширена норма/. Няма деца извън нормата.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст.

Заболеваемост на децата:

Не се съобщава за новорегистрирани заболявания.

Диспансерно наблюдение:

Не се съобщава за диспансеризирани деца.

Община Гълъбово – 4 анализа от детски заведения

Предоставени са данни за 288/83,7%/ деца за извършен профилактичен преглед, по-висок обхват с 13,2%. от миналата година

Общият брой на децата в тях е 344, като 42 са от 1 до 3 г., а 302 са от 3 до 7 г. Момчетата са 167, а момичетата – 177.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 77,3% са в I гр./норма/; 14,8% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 5,5% са под, а 2,4% са над нормата. Децата в I група са се намалели с 2%, а тези във II група са се увеличили с 2,5%. Децата под нормата са намалели с 0,5%, а тези над нея са с идентичен %.

При телесната маса –78,5% са в I гр./норма/; 13,4% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 4,3% са под, а 3,8% са над нормата. Децата от I група са намалели с 3,6%, тези от II група са се увеличили с 1,8%. Децата под нормата са се увеличили с 0,4%, а тези над нормата са се увеличили с 1,4%.

Физическа дееспособност:

100% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст. Има увеличение с 0,4% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 30/10,4%/. Най-много са децата със заболявания на дих. с-ма-22/7,6%/- бронхиална астма-5,7 с хрон. бронхит,4 с пневмонии,4 с алергичен ринит и 2 с хрон. тонзилит. Следват 5 със смущения в зрението, 1 със затлъстяване и други – 2.

Диспансерно наблюдение:

Общо 16/5,6%/ диспансерни деца – всичките са със заболявания на дихателната система – 7 с хрон. бронхит,5 с бронхиална астма и 4 с алергичен ринит.

Община Раднево – 7 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 526/91,5%/ от децата, което е с 3% по-малко от миналата година.

Общ брой на децата – 575. От тях 83 са от 1 до 3 г., а 492 са от 3 до 7г. Момчетата са 303, а момичетата 272.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 93,2% са в I гр./норма/; 5,4% - II гр./разш. норма/; III гр./извън нормата/ - 0,9% са под,а 0,5% са над нормата. С 3,1% са намалели тези от I група, а с 1,7% са се увеличили тези от II гр./разширена норма/.

При телесната маса – 92,7% са в I гр./норма/; 6,5% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,3% са под, а 0,5% са над нормата. Имаме намаление с 2,2% на децата в I група /норма/ и увеличение с 2% на тези от II група /разширена норма/. При III група – % е идентичен на децата под нормата и с 0,2% са се увеличили тези над нормата.

Физическа дееспособност:

95,5% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст, което е с 2,4% по-малко от миналата година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава за 2 новорегистрирани заболявания-1 с бронхиална астма и 1 с детски аутизъм.

Диспансерно наблюдение:

Общо 10/1,9%/ диспансеризирани деца, от които 7 с бронхиална астма,1 с алергичен ринит и по 1 с епилепсия и детски аутизъм.

Община Николаево – 1 анализ от детско заведение.

За 203/100%/ от децата са предоставени данни на медицинските специалисти за проведен профилактичен преглед.

Общият брой на децата е 203, като 19 са от 1 до 3 г., а 184 са от 3 до 7 г. Момчетата са 101, а момичетата – 102.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 94,6% от тях са в I група/норма/; 3% - II гр. /разш. норма/; III гр./извън нормата/ - под нормата-1,5%,а над нея -0,9%. В сравнение с миналата година има увеличение на децата от I група с 6,9% и намаление на тези от II група с 8,3%.

По показател телесна маса – 93,6% са в I гр./норма/; 3% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под-2,5%, а 0,9% са над нормата. Спрямо миналата година има 6,9% увеличение на децата в I група , а тези от II група са намалели с 8,8%. Трета група – под-увеличение с 2%,а над нормата намаление с 0,1%.

Физическа дееспособност:

98,4% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност.

Заболеваемост на децата:

Не съобщава за новорегистрирани заболявания.

Диспансерно наблюдение:

Не съобщава за диспансеризирани заболявания.

Община Гурково – 2 анализа от детски заведения

За 151/96,2%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед, което е с 2,3% по-малко от миналата година.

Общият брой деца е 157, като 18 са от 1 до 3 години, а 139 са от 3 до 7 г. Момчетата са 72, а момичетата - 85.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 87,3% от тях са в I група/норма/; 10,8% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - няма под, а над нормата са 1,9%. В сравнение с миналата година има намаление с 2,9% на децата в I група и увеличение с 1% на тези във II група.

По показател телесна маса – 80,9% са в I гр./норма/; 14,6%- II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ под нормата – няма, а над са 4,5%. Има увеличение на децата от I група с 4,4% и намаление с 8,3% на тези от II група в сравнение с миналата година. За децата над нормата броят е увеличен с 3,9%.

Физическа дееспособност:

99,3% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – увеличение с 0,8% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на децата:

Новорегистрираните заболявания са 5/3,3%/ – 3 с бронхиална астма, 1 със затлъстяване и др.-1.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 6/4%/ деца подлежащи на диспансеризация – всичките с бронхиална астма.

Община Мъглиж – 6 анализа от детски заведения

Данни за проведен профилактичен преглед са предоставени за 356/99,4%/ от децата, което е с 4,5% повече от миналата година.

Общ брой на децата – 358. От тях 64 са от 1 до 3 г., а 294 са от 3 до 7 г. Момчетата са 177, а момичетата 181.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 73,8% от тях са в I група/норма/; 24,3% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - под нормата-0,8%, а над нормата- 1,1%. За Iгр. има намаление с 13,6%,а за IIгр.-увеличение с 12,5%. Децата под нормата –увеличение с 0,8%, а за тези над нея с 0,3%.

По показател телесна маса – 70,7 % са в I гр./норма/; 24,6% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под 3,6% и над нормата-1,1%. В сравнение с миналата година има намаление с 17,5% на децата в I група и увеличение с 14,2% на децата във II група. В III група децата над нормата са се увеличили с 0,3%, а тези под нея с 3%.

Физическа дееспособност:

99% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност – увеличение с 6,3%.

Заболеваемост на децата:

Подадени са данни за 5/1,4%/ новорегистрирани заболявания – 2 с бронхиална астма и по 1 със затлъстяване,нарушена рефракция и акомодация и неуточнен сърд.шум.

Диспансерно наблюдение:

Подлежащи на диспансеризация – 11/3,1%/деца/7 с бронх.астма, 2 с епилепсия и 2 с детски аутизъм./

Община Павел баня – 11 анализа от детски заведения

За 422/98,8%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед-намаление с 1,2% в сравнение с миналата година.

Общия брой деца е 427, като 62 са от 1 до 3 години, а 365 са от 3 до 7 г. Момчетата са 216, а момичетата са 211.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 99,1% от тях са в I група/норма/-увеличение с 0,2%; II гр. /разш. норма/ - 0,9%. Извън нормата - няма.

По показател телесна маса – 96,5% са в I гр./норма/; 2,1% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - под нормата –0,5% и над нормата – 0,9%. Децата от I група са намалели с 0,4%,а тези от II група са се увеличили с 0,5%. При III група има намаление с 0,2% - над нормата, а под нормата с 0,1%.

Физическа дееспособност:

98,3% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, което е с 0,1% повече от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Съобщава се за 41/9,7%/ новорегистрирани заболявания.От тях заболявания на дихателната система са 23/5,43%/ - 2 с пневмонии,15 с хроничен тонзилит, 5 с алергичен ринит и 1 с бронх. астма. Следват 5 с болести на ухото и мастоидния израстък, 4 със затлъстяване, 3 с плоско стъпало, 2 деца със смущение в зрението, 1 с ДЦП , 2 с гръб. изкривяване и 1 със спец. симптоми и синдроми.

Диспансерно наблюдение:

Съобщава се за 9/2,1%/ диспансеризирани деца-от които 5 с алергичен ринит, 1 с епилепсия и по 1 с детски аутизъм, ДЦП и бронх. астма.

Община Казанлък – 19 анализа от детски заведения

За 2437/95,9%/ от децата са предоставени данни за извършен профилактичен преглед. Увеличение със 7,4% в сравнение с миналата година.

Общият брой деца е 2542, като 441 са от 1 до 3 години, а 2101 са от 3 до 7 г. Момчетата са 1287, а момичетата са 1255.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 85,2% от тях са в I група/норма/; 12% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 1,4% са под нея и 1,4% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление с 5,7% на децата в I група,а във II група-увеличение с 5,1%.За децата под нормата % е увеличен с 0,3%, а тези над нея също с 0,3%.

По показател телесна маса – 80,4% са в I гр./норма/; 14,3% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 1,2% са под нея, а 4,1% са над нормата. При съпоставка с миналогодишните резултати има намаление на децата в I група с 7,8%, а за II група – увеличение с 5,7%. При децата под нормата имаме увеличение с 0,2%, а при децата над нормата – увеличение с 1,9%.

Физическа дееспособност:

93,2% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 1,7% по-малко от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Има данни за 67/2,7%/ новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 24/1%/, от които - 11/45,8%/ с бронхиална астма; с пневмония - 6/25%/, с хроничен тонзилит-6/25%/, и алергичен ринит – 1. Следват заболяванията на нервната с-ма и сет. органи- 27/1,1%/,от които най-много деца с проблеми със зрението-23/0,9%/,3 с ДЦП и 1 с епилепсия. Други-3 със специфично забавяне в развитието, 2 със заболявания на кръвта и кръвотворните органи,2 с вродени аномалии,1 с артропатия и други – 8.

Диспансерно наблюдение:

Получени са сведения за 52/2,1%/ диспансерни деца. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система –25/1%/, от които 23/92%/ с бронхиална астма, и 2 с алергичен ринит.Следват психичните р-ва- 12/0,5%/- от които 11/91,7%/ с детски аутизъм и 1 с дисоциативни гърчове; заболяванията на нервната с-ма-4,от които 3 с ДЦП и 1 с епилепсия;заболявания на костно-муск. с-ма-3/2 с юнош.артрит и 1 с пауциартикуларен артрит/;вродени аномалии-3/по 1 с атрезия и стеноза на уретера,дискордантно свързване на камерите с артериите и м/у предсърден септален дефект/. Други-5/по 1 с цьолиакия, с хипопитуитаризъм, болест на Вилебранд,идиопатична тромбоцитопенична пурпура и доброкач.образув. на главния мозък.

Община Стара Загора – 56 анализа от детски заведения

Медицинските специалисти са получили данни от личните лекари за проведен профилактичен преглед на 5365/91,6%/ от децата, с 5,1% повече от миналата година.

Общият брой на децата в детските заведения е 5856, като 1072 са от 1 до 3 години, а 4784 са от 3 до 7 г. Момчетата са 3018, а момичетата са 2838.

Физическо развитие на децата:

По показател ръст 93,5% от тях са в I група/норма/; 4,6% - II гр. /разш. норма/ и III гр./извън нормата/ - 0,7% са под нея и 1,2% са над нормата. Процентът на децата от I група е увеличен с 1,8% и намален с 1% за II група, в сравнение с миналата година. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,2% за децата под нормата, а за тези над нормата са намалели с 1%.

По показател телесна маса – 91,4% са в I гр./норма/; 6,2% - II гр./разширена норма/; III гр./извън нормата/ - 0,7% са под нея, а 1,7% са над нормата. В сравнение с миналата година децата в I група са се увеличили с 1,1%, а тези във II група са намалели с 0,8%. При III група /извън нормата/ има увеличение с 0,2% за децата под нормата и са намалели с 0,5% за тези над нормата.

Физическа дееспособност:

96% от изследваните деца са покрили нормите за физическа дееспособност, с 0,2% по-малко от предходната година.

Заболеваемост на децата:

Данните сочат за 342/6,4%/ новорегистрирани заболявания. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 232/4,1%/ от всички прегледани деца, от които 112/48,3%/ с бронхиална астма, 75/32,3%/ с пневмония, 31/13,4%/ с алергичен ринит, 12/5,2%/ с хронични заболявания. на тонзилите и 2/0,8%/с хрон.бронхит. Следват заболяванията на нервната система и сетивните органи – 34/0,6%/, от които най-много са проблемите със зрението – 23/67,6%/, 6 с епилепсия, 3 с глухота и 2 с ДЦП;заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 11/0,2%/, от които 6 със затлъстяване, 3 със захарен диабет и 2 със заболявания на щитовидната жлеза. Следват психичните разстройства – 11/0,2%/ - в основната си част с детски аутизъм; вродени аномалии – 9 /от които 4 – ВСМ/;заболяванията на костно-мускулната с-ма-7/4 с плоско стъпало,2 с артропатии и 1 с гръб. изккр./. Други – 38 /1 с гастрит и дуоденит,5 със заболявания на кръвта и кръвотворните органи,4 със спец. с-ми и синдроми,1 с пиелонефрит, 1 със злок. новообразув.и др. – 26/.

По нозология водеща е бронхиалната астма, следвана от пневмонията, алергичния ринит, смущения в зрението, хроничния тонзилит, детския аутизъм затлъстяването,епилепсията и др.

Диспансерно наблюдение:

Предоставени са данни за 237/4,4%/ диспансерни деца.

1. Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 175/3,3%/, от които с бронхиална астма – 142/81%/, алергичен ринит – 31/18%/ и 2/1%/ с хрон.бронхит.
2. Болести на нервната система и сетивните органи – 18/0,3%/, от които епилепсия –6; ДЦП – 3; глухота – 4, 3 с хидроцефалия, 1 с муск.дистрофия и 1 с глаукома.
3. Психични разстройства – 12/0,2%/ -от които 11 с детски аутизъм, и 1 с хиперкинетично р-во.
4. Вродени аномалии – 10/0,2%/, от които 6 на сърдечно-съдовата система.
5. Заболявания на кръвта и кръвотворните органи-7/3 с желязодеф.анемия,1 с автоимунна анемия,2 с таласемия и 1 с др. уточнени имунодефицити/.
6. Заболявания на ендокринната система и обмяната – 5, от които 4 със захарен диабет и 1 с хипотиреоидизъм.
7. Други – 10 /цьолиакия – 3, 1 със злокачествено новообразувание на надбъбречната жлеза,1 с лимфангиом,1 с псориазис,1 с хемангиом,1 с юнош.пауциарти-куларен артрит,1 с ХБН и 1 с митрален пролапс.

Изводи:

- Според данните на медицинските специалисти, получени от личните лекари през учебната 2022-2023 г. броят на прегледаните деца е 10589/93,4%/ или с 0,6% повече от тези за миналата година.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 85% от децата в Старозагорска област са в норма по показател ръст и в норма по показател телесна маса.
- Над 85% от децата са в норма по показател ръст за всички общини с изключение на общини Мъглиж-73,8% и Гълъбово – 77,3%.
- По отношение на показател телесна маса 80% и повече от децата за I група /норма/ дават всички общини с изключение на общини Мъглиж-70,7% и Гълъбово-78,5% за сметка на увеличения брой деца предимно от II група /разширена норма/.

  Най-висок процент деца под нормата по отношение на телесното тегло дава община Гълъбово – 4,3% и Мъглиж-3,6%. Общините с най-висок процент деца над нормата са Гурково-4,5%, Казанлък – 4,1%, Гълъбово – 3,8%,Чирпан-3% и др. Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансирано хранене и ниска двигателна активност.
- При проведените в 107 детски заведения тестове за физическа дееспособност, нормите за съответната възраст са покрили 95,8% от изследваните деца над 3 г., което е с 0,5% по-малко от миналата година.
- Както и през предходната година при новооткритите остри и хронични заболявания на децата се запазва водещо мястото на болестите на дихателната система /бронхиална астма, пневмония, хроничен тонзилит, хроничен бронхит и алергичен ринит/, следвани от проблемите със зрението, психичните разстройства /основно с детски аутизъм/, болестите на ендокринните жлези и обмяната – от които най-значителен е делът на затлъстяването,заболяванията на костно-муск.с-ма, болестите на нервната система, вродените аномалии и други. По нозология водеща е бронхиалната астма,следвана от пневмонията и други. Всички данни са представени в съответната таблица.

- По данни на медицинските специалисти, на диспансерно наблюдение подлежат 350 деца или 3,3% от всички предоставили данни за проведен профилактичен преглед. Водещи, както и през предходната година са заболяванията на дихателната система, като най-голям е броят на диспансеризираните деца с бронхиална астма. Всички данни са представени в съответната таблица.

Физическо развитие и здравословно състояние на учениците от Старозагорска област

В Старозагорска област схемите за анализ на здравословното състояние на учениците обхващат 108 учебни заведения /91,5%/ от общия им брой, съответно 31626 ученика. За учебната 2022-2023 г. в РЗИ – Стара Загора бяха получени 108 анализа за здравословното състояние на учениците от областта, изготвени от медицинските специалисти, работещи в учебни заведения на 11 общини /Стара Загора, Казанлък, Павел баня, Мъглиж, Николаево, Гурково, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово и Опан/. Броят на прегледаните от общопрактикуващите лекари ученици /за които има изпратени съответните данни/ е 24289-76.8%.

Анализът на физическото развитие на учениците е по данни на антропометричните показатели ръст и телесна маса, които се сравняват с нормите, посочени в „Методика за провеждане на профилактичните прегледи на лица от 0 до 18 г.” от 2003 г. При индивидуалната оценка на тези показатели се оформят три групи: Първа група – норма, втора група – разширена норма и трета група – извън нормата, с две подгрупи – под и над нормата.

Оценка ръст и телесна маса на учениците – 108 учебни заведения

Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31626. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 85,3% от тях са в I група /норма/; 9,6% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,8% са под и 3,3% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление с 1% на учениците в I група /норма/ и увеличение с 0,7% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е намален с 0,2% за тези под нормата и увеличен с 0,5% за тези над нея.

Сборна таблица за оценка ръста на учениците – на база 31626 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8566	**7962**	**5698**	**4755**	**1040**	**1031**	**478**	**484**	**194**	**183**	**102**	**83**	**307**	**300**	**258**	**185**
***%27,1**	**25,2**	**18**	**15**	**3,3**	**3,3**	**1,5**	**1,5**	**0,6**	**0,6**	**0,3**	**0,3**	**1**	**0,9**	**0,8**	**0,6**
****%84,8**	**84**	**87,2**	**86,3**	**10,3**	**10,9**	**7,3**	**8,8**	**1,9**	**1,9**	**1,6**	**1,5**	**3**	**3,2**	**3,9**	**3,4**
26981				**3033**				**562**				**1050**			
85,3%				**9,6%**				**1,8%**				**3,3%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло,** е 31626. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 81,9%; II група /разширена норма/ - 11,2%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 5%. В сравнение с миналата учебна година се

забелязва намаление с 0,8% на учениците в I група /норма/, и увеличение на учениците във II група /разширена норма/ с 1,5%. При трета група /извън нормата/ % на учениците под нормата е идентичен, а за тези над нормата-намаление с 0,7%.

Сборна таблица за оценка телесната маса на учениците – на база 31626 измерени ученици

I група - норма				II група - разширена норма				III група - извън нормата							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X - 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.		7-14 г.		14-18 г.	
Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета	Мом-чета	Моми-чета
8122	**7569**	**5706**	**4514**	**1236**	**1229**	**498**	**568**	**202**	**173**	**109**	**103**	**520**	**515**	**323**	**239**
***%25,7**	**23,9**	**18**	**14,3**	**3,9**	**3,9**	**1,8**	**1,8**	**0,6**	**0,5**	**0,3**	**0,3**	**1,6**	**1,6**	**1**	**0,8**
****%80,6**	**79,8**	**86**	**83,2**	**12,3**	**13**	**7,5**	**10,5**	**2**	**1,8**	**1,6**	**1,9**	**5,1**	**5,4**	**4,9**	**4,4**
25911				**3531**				**587**				**1597**			
81,9%				**11,2%**				**1,9%**				**5%**			

* Процентно съотношение спрямо всички измерени ученици по съответния показател

** Процентно съотношение спрямо всички от съответната възраст по пол за съответния показател

Физическа дееспособност на учениците

След обобщаване на получената от медицинските специалисти информация относно физическата дееспособност на учениците от областта се отчита, че тези, получили оценка над среден /3/ при изследване на отделните показатели, в процентно отношение спрямо всички изследвани, са 99,5%, при 99,5% за миналата учебна година. Процентът на освободените от часовете по физическо възпитание ученици е 0,7%. Броя на обхванатите ученици с лечебна физкултура /ЛФК/ е много нисък - 32. Резултатите по пол и възраст са представени в съответната таблица.

	ОБЩО	7-14 г.		14-18 г.	
Брой ученици, получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност – 99,5%	31255	Момчета 10024	Момичета 9391	Момчета 6380	Момичета 5460
Брой ученици, освободени от часовете по физическо възпитание – 0.7%	212	47	37	48	80
Брой ученици, включени в групи по ЛФК в училище.	32	8		13	11

Заболеваемост на учениците

На медицинските специалисти от учебните заведения на Старозагорска област са предоставени данни от проведени профилактични прегледи на 24289/76,8%/ от учениците.

От таблицата за регистрирани заболявания и аномалии, отнасяща се само за новооткрити остри и хронични заболявания се вижда, че са регистрирани 517/2,1%/ заболявания. Най-голям е делът на болестите на дихателната система – 138/0,6%/, включващи 108/78,3%/ с бронхиална астма, 18/13%/ с пневмонии, 5/3,6%/ с хроничен тонзилит, 6/4,3%/ с алергичен ринит и 1/0,8%/ с хроничен тонзилит. След тях се

нареждат ендокринните жлези и обмяната – 118/0,5%/, от които 98/83%/ със затлъстяване, 17/14,4%/ със захарен диабет и 3/2,6%/ с болести на щитовидната жлеза. Следват ги болестите на нервната система и сетивните органи – 106/0,4%/, от които най-много са проблемите със зрението – 72/67,9%/, епилепсия – 19/17,9%/, ДЦП – 9/8,5%/, болести на ухото и мастоидния израстък - в това число глухота – 6/5,7%/.

На следващо място са болестите на костномускулната система – 44/0,2%/, от тях- 24 с придобито плоско стъпало, 17 с гръбначни изкривявания и 3 с артропатия; психични р-ва-38/0,2%/-от които 27 с олигофрения,7 с ген. р-ва в развитието-начело с детския аутизъм и други. Всички заболявания са представени в съответната таблица.

По нозология на водещо място, както и през миналата година е бронхиалната астма – 108/0,4%/, следвана от затлъстяването – 98/0,4%/, смущения в зрението-52/0,2%/,олигофрения-27/0,1%/,плоско стъпало-24, епилепсия – 19, пневмонията – 18, нарушена рефракция и акомодация-18, захарен диабет – 17, гръбначните изкривявания – 17, ДЦП – 9,детски аутизъм-7,алергичен ринит-6,хрон.бронхит-5 и др. включени в таблицата за регистрирани заболявания и аномалии.

Диспансерно наблюдение на учениците

От представените данни на медицинските специалисти за извършен профилактичен преглед на 24289/76,8%/ ученици от Старозагорска област, на диспансерен учет се водят 859/3,5%/. Водещи, както и през миналата година, са болестите на дихателната система – 516/2,1%/ от всички прегледани ученици-водеща е бронхиалната астма с 498/96,5%/ ученика,8 с алергичен ринит и 10 с хроничен бронхит. Следват болестите на нервната система и сетивните органи – 137/0,6%/-епилепсия-76,ДЦП-38,глухота-12 и др. След тях се нареждат заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 68/0,3%/-начело е захарния диабет с 54 ученика, 5 с хипотиреоидизъм,5 с муковисцидоза и др., вродени аномалии – 36/0,1%/ - от които 23 на ССС, психичните разстройства – 33/0,1%/-с най-голям дял на детския аутизъм-26, хиперкинетичните р-ва-5 и др.;заболяванията на кръвта и кръвотворните органи-17-от които 8 с желязо-деф. Анемия,6 с таласемия и др., болестите на пикочо–половата система – 11-с най-голям дял на хрон.пиелонефрит-7,злокач.новообразувания-11-от които 5 с левкемия,заболяванията на ССС-9-от които 4 с хипертония,заболяванията на храносмилателната с-ма-7-от които 4 с цьолиакия и други съгласно приложената таблица за диспансеризация.

По нозология, се запазва наблюдаваната през годините тенденция най-голям да е делът на бронхиалната астма – 498/2,1%/. След нея се нареждат епилепсията – 76/0,3%/, захарен диабет – 54/0,2%/, ДЦП – 38/0,2%/, детски аутизъм – 26/0,1%/, глухота – 12, хроничен бронхит – 10,м/у камерен септален дефект-10, алергичен ринит – 8, хроничен пиелонефрит – 7 и други.Пълните данни за диспансерните ученици по нозология са включени в таблицата за диспансерно наблюдение на учениците от областта.

Данните по общини са следните:

Община Братя Даскалови – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 488. От тях 482 или 98,8% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 98,6% са в I група /норма/, 1% за II група /разширена норма/, III група /извън нормата/ -под нормата-0,4%,а над нормата- няма.

По показател телесна маса – 93,9% са в I група /норма/, 3,9% са във II група /разширена норма/. Извън нормата – няма под нея, а над нея са 2,2%. В сравнение с

миналата година има увеличение с 3% за учениците в I група и намаление с 4,4% за II група. Над нормата са увеличени с 2,2%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрирани са 20/4,1%/ заболявания – от тях-16 с лека умствена изостаналост, 2 с бронхиална астма,1 със затлъстяване и 1 с детски аутизъм.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 12/2,5%/ диспансерни ученика – от тях 5/0,2%/ с бронхиална астма,4 с нарушения в активността и вниманието и по 1 с детски аутизъм, вродена глаукома и междукамерен септален дефект.

Община Чирпан – 8 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 2014. От тях 1689 или 83,9% са представили данни за проведен профилактичен преглед-увеличение с 3,5%.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 77,9% от учениците са в I група /норма/; 15,9% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,9% са под, а 4,3% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление на учениците в I група с 2,4% и увеличение на тези във II група с 1,4%. Учениците под нормата са с 0,2% повече, а тези над нея са се увеличили с 0,8%.

По показател телесна маса – 68,5% са в I група /норма/; 20% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ – 2,4% са под, а 9,1% са над нормата. Има намаление на учениците в I група с 2,2% и увеличение на тези във II група с 2,1%. На учениците под нормата – % е увеличен с 0,1%, а тези над нормата % е идентичен.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 96,1% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е повече с 0,9% в сравнение с миналата година.

Заболеваемост на учениците

В Община Чирпан има данни за 63/3,7%/ новорегистрирани остри и хронични заболявания. Най-значителен дял се пада на болестите на ендокринните жлези и обмяната- 20/1,2%/-18 със затлъстяване и 2 със захарен диабет.Следват болестите на костно-мускулната система- 15/0,9%/-всичките с плоско стъпало; болести на нервната с-ма и сетивните органи – 14/0,8%/ - 12 с проблеми в зрението,1 с епилепсия и 1 с ДЦП,болести на дихателната система – 4-2 с пневмония и 2 с бронх.астма и други – 10/1 с пиелонефрит/.

По нозология водещо е затлъстяването – 18/1,1%/, следвано от придобито плоско стъпало – 15/0,9%/ смущение в зрението – 10/0,6%/, пневмонии – 2, зах.диабет-2,бронхиална астма-2 и други.

Диспансерно наблюдение

Общо-28/1,7%/диспансерни ученика.

1.Заболявания на нервната с-ма-10/0,6%/-от които 7 с епилепсия,3 с ДЦП..

2.Дихателна с-ма-9/0,5%//всичките с бронхиална астма/

3.Други-9/6 със зах.диабет,2 със желязо-деф.анемия и 1 със злок.новообразувание на глава,лице и шия./

Община Опан – 1 учебно заведение.

Броят на учениците е 139. От тях-100/71,9%/ са представили данни за проведен профилактичен преглед-намаление с 17,1% в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 100% от учениците са в I група /норма/ и няма във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата.

По показател телесна маса – 98,6% са в I група /норма/ и 1,4% са във II група /разширена норма/. Няма ученици извън нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Община Опан съобщава за 1 новооткрито заболяване – 1 със захарен диабет.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има подадени данни за 2 ученици, подлежащи на диспансерно наблюдение – 1 със захарен диабет и 1 с остра лимфобластна левкемия.

Община Гълъбово – 5 учебни заведения.

Броят на учениците е 1073. От тях 845 или 78,8% са представили данни за проведен профилактичен преглед-увеличение с 16%.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст, 82,2% от измерените ученици са в I група /норма/; 6,3% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 4,8% са под, а 6,7% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление на учениците в I група с 1%, а за тези от II група – намаление с 0,3%. При III група – увеличение с 0,9% за тези под нормата, а тези над нормата са се увеличили с 0,4%.

По показател телесна маса – 76,6% са в I група /норма/; 9,2% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 4,7% са под, а 9,5% са над нормата. В сравнение с миналата година има увеличение на учениците в I група с 3,1%, а на тези във II група намаление с 1,2%. С 1,5% са се увеличили учениците под нормата, а учениците над нормата са намалели с 3,4%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

По данни, получени от медицинските специалисти, новорегистрираните заболявания са 59/7%/. Както и през миналата учебна година водещо е затлъстяването – 38/4,5%/,следвано от смущения в зрението – 6, бронхиална астма – 5, захарен диабет – 2.Други-8/ епилепсия – 1, 1 с артропатия,1 с м/упредсърден септален дефект,1 с глухота и др.-4/.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 26/3,1%/ диспансеризирани ученици.

Водещи са болестите на нервната система и сетивните органи – 8/0,9%/ /6 с епилепсия,1 с глухота и 1 с ДЦП./; следват заболяванията на дихателната система – 7/0,8%/- всички с бронхиална астма. Други – 11 /захарен диабет – 6, 2 с детски аутизъм,2 с м/упредсърден дефект и 1 с миокардит/.

Община Раднево – 6 учебни заведения.

Броят на учениците е 1419. От тях 1151 или 81,1% са представили данни за проведен профилактичен преглед-намаление с 1,1%.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 95,2% са в I група /норма/; 3,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 0,7% са под, а 0,5% са над нормата. В сравнение с миналата година са се увеличили учениците от I група с 0,9%. Тези във II група са намалели с 0,3%. При учениците под нормата има намаление с 0,3%, а при тези над нормата увеличение с 0,3%.

По показател телесна маса – 91,6% са в I група /норма/; 5,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 0,6% са под, а 2,2% са над нормата. Има увеличение спрямо миналата година с 0,8% за I група и намаление с 0,1% за II група. При III група /извън нормата/ има намаление с 0,1% на учениците, които са под и намаление с 0,6% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,3% от учениците са получили оценка над среден /3/-намаление с 0,7%.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 2 – с нарушена рефракция и акомодация.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо са предоставени данни за 34/2,9%/ диспансеризирани ученици.

Както и през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 23/2%/- всички с бронхиална астма.Други-11- 3 със захарен диабет и 4 с епилепсия ; 1 с ДЦП, 1 с вроден хипотиреоидизъм и 2 с обструктивна хидроцефалия.

Община Николаево – 5 учебни заведения.

Броят на учениците е 600. От тях 593 или 98,8% са представили данни за проведен профилактичен преглед.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 99,3% от учениците са в I група /норма/, 0,7% са във II група/разширена норма/ и няма под и над нормата.

По показател телесна маса – 96% са в I група /норма/; а 1,8% са във II група /разширена норма/; под нормата - няма, а 2,2% са над нея. Увеличение за I група – 1,3%, а за II група-намаление с 1,4%. При III група има увеличение с 0,1% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/, както и през миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 5/0,8%/ новорегистрирани заболявания- 3 с бронхиална астма и по 1 с епилепсия и ДЦП.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има данни за 6/1%/ диспансерни ученици – 3 с бронхиална астма и по 1 с епилепсия ДЦП и др.мукополизахаридози.

Община Гурково – 2 учебни заведения.

Броят на учениците е 478. От тях 83,5% са представили данни за проведен профилактичен преглед-по-малко с 9,1% от миналата година..

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 76,2% са в I група /норма/; 21,3% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - под – 0,8% и 1,7% над нормата. Намаление спрямо миналата година е с 0,6% на учениците за I група и увеличение с 0,5% на тези от II група. При III група учениците под нормата са намалели с 0,1%, а тези над нея са се увеличили с 0,2%.

По показател телесна маса – 63% са в I група /норма/; 22,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ под – 0,4%, над – 14%. Увеличение с 2,7% на учениците в I група и намаление с 2,7% на тези във II група. При III група /под нормата/ - увеличение с 0,2%, а тези над нормата са намалели с 0,2%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/.

Заболеваемост на учениците

Новорегистрираните заболявания са 25/6,3%/ – 7/1,7%/ с бронхиална астма,2 с нарушена рефракция и акомодация, по 1 с слепота и нам.зрение, хроничен тонзилит,хроничен хепатит,с гломерулонефрит и други-12.

Диспансерно *наблюдение на учениците*

Общо са предоставени данни за 52/13%/ диспансеризирани ученици.

Тази година водещи са болестите на дихателната система – 33/8,3%/ - всичките с бронхиална астма.Нервна с-ма и сетивни органи-3-от които-1 със слепота на едното око, 1 с нам. зрение на двете очи и 1 с ДЦП.Вродени аномалии- 7-2- с вродена катаракта,1 с микрофталм,1 с вроден хипотиреоидизъм и 3 на ССС-м/у камерен септален дефект,м/у предсърден септален дефект и вродена аномалия на големите вени/.

Други – 9 /2 с муковисцидоза,1 с хипертония,1 с аортна стеноза,1 с хрон.вир.хепатит тип В,1 с хрон. чернодробна недостатъчност,1 с псориазис,1 с нефрозен синдром и 1 с добр.образув.на скапула и дълги кости на горен крайник.

Община Мъглиж – 7 учебни заведения.

Броят на учениците е 968. От тях данни за проведен профилактичен преглед са представили 932 или 96,3%.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 88,5% от учениците са в I група /норма/; 7,8% - II група /разширена норма/; 2,4% са под нормата и 1,3% са над нормата. В сравнение с миналата година резултатите показват увеличение на учениците с 0,2% за I група и намаление с 1,5% за II група. При тези под нормата - % е идентичен,а над нормата-увеличение с 1,3%..

По показател телесна маса 83,9% са в I група /норма/; 11,6% са във II група /разширена норма/. III група /извън нормата/ - 1,9% са под и 2,6% над нормата. Резултатите показват намаление с 3% на учениците от I група и увеличение във II група с 1,4%. При тези извън нормата има увелечение с 0,2% на тези под нормата и увеличение с 1,4% на тези над нормата.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/-както и през миналата година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 4/0,4%/ новорегистрирани заболявания – 1 с бронхиална астма, 1 със зах. диабет,1 с олигофрения и др.-1.

Диспансерно наблюдение на учениците

Налице са данни за 9/1%/ диспансерни ученика – от тях 6/0,6%/ с бронхиална астма, 2 със зах.диабет и 1 с глухота.

Община Павел баня – 10 учебни заведения.

Броят на учениците е 1079. Медицинските специалисти имат данни за проведен профилактичен преглед за 1032/95,6%/.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 93,5% от учениците са в I група /норма/; 3% - II група /разширена норма/ и III група /извън нормата/-1,7% под и над – 1,8%. Намаление с 4,9% на учениците в I група /норма/, II група – увеличение с 2,5% и III група – броят на учениците над нормата е увеличен с 1,3%, а под нормата с 1,2%.

По показател телесна маса 92,1% са в I група /норма/; 4,4% са във II група /разширена норма/. III група – 1,7% от учениците са под нормата и 1,8% над нормата. В сравнение с миналата година има намаление с 4,3% за I група и увеличение с 2,9% за II група. Резултата за учениците под нормата е увеличен с 0,8%, а броя за тези над нормата е увеличен с 0,6%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 100% от учениците са получили оценка над среден /3/, с 1,7% повече от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Медицинските специалисти съобщават за 43/4,2%/ новорегистрирани заболявания. Проблеми със зрението – 14/1,4%/.13/1,3%/ със заболявания на костно-муск.с-ма и съед.тъкан-8 с гръб.изкр. и 5 с плоско стъпало. Дихателна система – 8, от които 3 с пневмонии, 3 с бронхиална астма и 2 с алергичен ринит. Други- 8- 3 със заболявания на ухото и мастоидния израстък;2 със затлъстяване и по 1 с хипертонична болест,гастрит и дуоденит и спец.с-ми и синдроми.

Диспансерно наблюдение на учениците

Общо- 7/0,7%/ диспансерни ученика, от които 3 с бронхиална астма, 2 с алергичен ринит,1 с ДЦП и 1 с есенциална хипертония.

Община Казанлък – 15 учебни заведения.

Общият брой на учениците в тях е 6558. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед от 5169/78,8%/-увеличение с 1,4% спрямо миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 79,7% са в I група /норма/; 13,6% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,8% са под, а 4,9% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление на учениците в I група /норма/ с 6,2%, процента за тези във II група/разширена норма/ е по-висок с 5,2%. При III група – под нормата има намаление с 0,8%, а над нормата увеличение с 1,8%.

По показател телесна маса – 77,5% са в I група /норма/; 14,1% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,9% са под, а 6,5% са над нормата. Има намаление на учениците в I група /норма/ с 5,9%, и увеличение на тези във II група /разширена норма/ с 4,6%. При III група /извън нормата/- под нормата процента е идентичен, а тези над нормата са се увеличили с 1,3%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,6% от учениците са получили оценка над среден /3/, което е с 0,2% по-малко от миналата година.

Заболеваемост на учениците

Има данни за 87/1,7%/ новорегистрирани заболявания. Най значителен дял се пада на болестите на дихателната система – 30/0,6%/- от които 22/73,3%/ с бронхиална астма; 6/20%/ с пневмония и 2/6,7%/ с алергичен ринит. Следват проблемите със зрението – 24/0,5%/;болестите на костно-муск.с-ма-8/6 с гръб.изкр. и по 1 с артропатия и с плоско стъпало/; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 6/от които 1 със зах. диабет , 3 със затлъстяване и 2 със заболявания на щитовидната жлеза/; психични р-ва – 5/от които 3 със спец. забавяне в развитието-детски аутизъм, 1 с олигофрения и 1 с невроза/.Други-14/4 с късни последици от травми и отравяния,3 с вродени аномалии,2 със заб.на кръвта и кръвотворните органи,1 с нефролитиаза и други – 4./

По нозология водещото място заема бронхиалната астма - 22/0,4%/, смущения в зрението-16/0,3%/, нарушения в рефракцията и акомодацията – 7, пневмонии-6, гръб.изкр.-6; затлъстяване-3, 3 с детски аутизъм, алергичен ринит-2 и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Има получени данни за 156/3%/ диспансерни ученика. Както и през миналата година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 90/1,7%/- /от тях 88/97,8%/ с бронхиална астма и 2/2,2%/ с алергичен ринит/ , следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 20/0,4%/-/10 с епилепсия,7 с ДЦП и по 1 с мускулна дистрофия,слепота и нам.зрение и енцефалит и миелит./; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 12/0,2%/- от които 7 със зах. диабет;2 с муковисцидоза и по 1 с вроден хипотиреоидизъм,тиреоидит на Хашимото и 1 с болест на Уилсън; психични р-ва - 8/0,2%/-от които 7 с детски аутизъм и 1 разстр. на привързаността, вродени аномалии – 8/5 на ССС/;заб.на кръвта и кръвотв.органи-5/3 с желязо-деф.анемия и по 1 с хемофилия и таласемия. Други – 13/2 с хипертония, 2-цьолиакия; 2 остеохондрози на таза,бедр.кост и др.; 2 с лимфобластна левкемия, 1 – неревматична митрална стеноза, 1-доброкач.образувания на ларинкса, 1 с юнош.пауциартикуларен артрит, 1 с невринома и 1 с холелитиаза/.

По нозология, както и през миналата година водеща е бронхиалната астма – с 88/1,7%/. Следва епилепсия - 10/0,2%/, захарен диабет – 7/0,1%/, детски аутизъм – 7/0,1%/, ДЦП – 7/0,1%/,желязо-деф.анемия-3, м/укамерен септален дефект-3 и други.

Община Стара Загора – 43 учебни заведения.

Броят на учениците в тях е 16810. Медицинските специалисти са получили данни за проведен профилактичен преглед на 11897/70,8%/ ученици, което е с 0,7% повече в сравнение с миналата година.

Оценка на ръста и телесната маса на учениците

По показател ръст 86,3% са в I група /норма/; 8,8% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,8% са под, а 3,1% са над нормата. Има увеличение с 1,2% за I група и намаление с 0,9% за II група /разширена норма/. При III група – намаление с 0,2% за тези под нормата и има намаление с 0,1% за тези над нея.

По показател телесна маса – 83,6% са в I група /норма/; 10,2% са във II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,9% са под, а 4,3% са над нормата. Има увеличение на учениците в I група /норма/ с 1,2%, а с 0,7% на тези във II група /разширена норма/. При III група /извън нормата/- под нормата са намалели с 0,2%, а тези над нормата с 1,7%.

Физическа дееспособност на учениците

При изследване на физическата дееспособност 99,7% от учениците са получили оценка над среден /3/. В сравнение са миналата година има увеличение с 0,6%.

Заболеваемост на учениците

Представени са данни за 208/1,7%/ новорегистрирани заболявания. Най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 78/0,7%/, от които най-голям е броят на бронхиалната астма – 63/80,8%/, пневмония – 7/9%/,хроничен бронхит-5/6,4%/, хроничен тонзилит – 1 и алергичен ринит – 2. Следват болестите на ендокринните жлези и обмяната – 47/0,4%/. От тях най-голям е броят на учениците със затлъстяване – 36/76,6%/, захарен диабет – 10/21,3%/ и заболявания на щитовидната жлеза-1. След това се нареждат болестите на нервната система и сетивните органи – 36/0,3%/, от които епилепсия – 16, проблеми със зрението – 11, ДЦП – 7 и глухота – 2. Следват психичните разстройства – 14- от които 9 с олигофрения,3 с детски аутизъм и 2 със спец. с-ми и синдроми;заболявания на костно-муск. с-ма-7-от които 3 с гръб.изкривявания,3 с плоско стъпало и 1 с артропатия;вродени аномалии-5/2 на ССС/.Други- 4 с гастрит и дуоденит,2 с пиелонефрит и по 1 със заболявания на кръвта

и кръвотворните органи, хипертонична болест, гломерулонефрит, кръвотечение от половите органи и смущ.в менструацията, злокач.новообразувание и други-10.

По нозология на първо място се нарежда бронхиалната астма – 63/0,5%/. Следват затлъстяване – 36/0,3%/,епилепсия-16/0,1%/, захарен диабет – 10,олигофрения-9, пневмония – 7, ДЦП – 7, смущения в зрението – 6, хроничен бронхит-5,наруш.рефракция и акомодация-5, 4 с гастрит и дуоденит, детски аутизъм-3, 3 с гръб.изкривявания,3 с плоско стъпало и други.

Диспансерно наблюдение на учениците

Получени са данни за 527/4,4%/ диспансерни ученика. Отново най-голям дял се пада на заболяванията на дихателната система – 335/2,8%/ от всички прегледани ученици-от които 321 с бронхиална астма, 10 с хроничен бронхит и 4 с алергичен ринит, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 85/0,7%/, заболяванията на ендокринните жлези и обмяната – 33/0,3%/, вродени аномалии - 18/0,2%/ - 12 с ВСМ, психичните разстройства – 18/0,2%/, болестите на пикочо-половата система – 10, болести на кръвта и кръвотворните органи – 10, злок. образувания – 7,заболявания на храносмилателната с-ма-3,болести на костно-мускулната с-ма-3,доброкач.образувания-2. Други – 3- 1 с митрален пролапс и по 1 с туберкулоза на белия дроб и пароксизмална тахикардия.

По нозология и тази година, както и през предходната на първо място е бронхиалната астма – 321/2,7%/, следвана от епилепсията – 48/0,4%/, захарния диабет – 29/0,2%/, ДЦП – 23/0,2%/, детски аутизъм – 16/0,1%/, хрогичен бронхит – 10, глухота – 10, хроничен пиелонефрит – 7, таласемия – 5, м/укамерен септален дефект-5, алергичен ринит- 4, желязо-деф. анемия-3 и други.

При заболяванията на нервната система и сетивните органи най-значителен дял се пада на епилепсията – 48, следвана от ДЦП – 23, глухота – 10 и други. При заболяванията на ендокринните жлези и обмяната водещ е захарния диабет – 29 , 2 с хипотиреоидизъм, 1 с муковисцидоза, и 1 с хипофизарен нанизъм.

От психичните разстройства най-много са с детски аутизъм - 16, наруш. в активността и вниманието-1 и 1 с шизофрения. При болестите на кръвта и кръвотворните органи таласемиите са 5, желязодефицитна анемия – 3,апластична анемия-1, и хемофилия-1. При болестите на пикочо-половата система - 7 са с хроничен пиелонефрит, 2 с хидронефроза и 1 с нефрозен синдром. Злокачествените новообразувания са 7/ 2 с лимфоидна левкемия, 2 с неточно определени локализации,1 с Неходжкинов лимфом,1 злок.образув. на надбъбречната жлеза и други/; заболявания на храносмилателната с-ма-3/2 с цьолиакия и 1 с Болест на Крон/; болести на костно-мускулната с-ма-3/по 1 с пауциартикуларен артрит, юнош.артрит и юнош. остеохондроза.

Изводи:

- Медицинските специалисти от учебните заведения в Старозагорска област са получили данни за проведен профилактичен преглед на 24289 ученици или 76,8% от всички прегледани. Този обхват е с 1,5% по-голям от миналата година. Обикновено в по-малките общини обхватът е над 80%. Прави впечатление, че в по-големите общински центрове като Гълъбово/78,8%/, Стара Загора/70,8%/, Казанлък/78,8%/ и община Опан/71,9%/ по-нисък процент ученици предоставят на медицинските специалисти от здравните кабинети данни и талони за здравословно състояние и проведен профилактичен преглед. Въпреки положените усилия, взаимодействието между личните лекари и медицинските кадри в учебните завадения /особено на тези в по-големите общини/ се осъществява трудно и не е на нужното ниво, поради

различни обективни и субективни причини /голям брой на общопрактикуващи лекари на ученици в едно учебно заведение; ученици от различни общини, обучаващи се в едно училище и др./ Необходимо е да се отбележи, че медицинските специалисти /там където има функциониращи здравни кабинети в детските и учебни заведения/ в много от случаите сами извършват антропометричните измервания /без това да е пряко тяхно задължение съгласно Наредба № 3/, тъй като не могат да ги получат от личните лекари.

- Анализът на физическото развитие показва, че над 80% по показател ръст и над 80% по показател телесна маса от учениците в Старозагорска област са в норма.

Броят на учениците в областта, на които е измерен ръст, е 31626. Физическото им развитие по показател **ръст** показва, че 85,3% от тях са в I група /норма/; 9,6% - II група /разширена норма/; III група /извън нормата/ - 1,8% са под и 3,3% са над нормата. В сравнение с миналата година има намаление с 1% на учениците в I група /норма/ и увеличение с 0,7% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е намален с 0,2% за тези под нормата и увеличен с 0,5% за тези над нея.

Броят на учениците в Старозагорска област, на които е измерено **телесно тегло,** е 31626. Разпределението по групи за този показател е следното: I група /норма/ - 81,9%; II група /разширена норма/ - 11,2%; III група /извън нормата/ - 1,9% - под нормата, а учениците над нея са 5%. В сравнение с миналата учебна година се забелязва намаление с 0,8% на учениците в I група /норма/ и увеличение на учениците във II група /разширена норма/ с 1,5%. При трета група /извън нормата/- % учениците под нормата е идентичен, а за тези над нормата е намален с 0,7%.

При показател телесна маса резултат под 80% в I група/норма/ е получен в общините: Гурково – 63%, Чирпан – 68,5%, Гълъбово – 76,6% и Казанлък-77,5%.

Най-висок процент ученици под нормата /с много ниска телесна маса/ се наблюдава в община Гълъбово – 4,7%. С най-високи проценти от измерените ученици над нормата /с много висока телесна маса/ са общините: Гурково – 14%, Гълъбово – 9,5%, Чирпан – 9,1%. След тях се нареждат об-на Казанлък – 6,5%, Стара Загора – 4,3%, и други.

Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансираното хранене и ниската двигателна активност.

- През настоящата година от новооткритите остри и хронични заболявания при учениците най-голям е броят на заболяванията на дихателната система, следвани от болестите на ендокринните жлези и обмяната, нервната система и сетивните органи, костно-мускулната система, психичните разстройства и други представени в съответната таблица.

По нозология водеща позиция се пада на бронхиалната астма, следвана от затлъстяването и други.

- Представени са данни за 859 ученици, които се водят на диспансерно наблюдение, което съставлява 3,5% от всички ученици, представили данни за проведен профилактичен преглед.

Най-голям е броят на диспансеризираните ученици със заболявания на дихателната система – 516/2,1%/ от всички прегледани. Както и през изминалата година водеща е бронхиалната астма – 498/2,1%/.

- При провеждане на тестовете за физическа дееспособност на учениците от областта, оценка над среден/3/ са получили – 99,5% от всички изследвани по съответните показатели.

Приложение: Схеми за анализ на здравословното състояние на децата и учениците от Старозагорска област за учебната 2022-2023 година.